

*Старший викладач кафедри
автоматики та комп'ютерного
телекерування рухом поїздів
О. В. Лазарєв,
інженер центру забезпечення якості
вищої освіти Н. М. Лазарєва*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ЗБЕРЕЖЕННЯ ВИСОКИХ СТАНДАРТІВ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Вища освіта, як компонент соціально-економічного та культурного розвитку держави, наслідуює освітні традиції, задовольняє прагнення та очікувань суспільства. При реалізації таких цілей, як розширення та поглиблення знань здобувачів, підтримка особистісного розвитку, формування життєвої позиції, освітнє середовище має реагувати на сучасні виклики.

В умовах війни розвиток і вдосконалення системи дистанційного навчання сприяє розширенню доступу до вищої освіти незалежно від віку, способу навчання чи місця перебування, забезпечуючи доступність. У цьому процесі провідне місце займає збереження високих стандартів якості навчання при дотриманні принципів доброчесності всіх учасників навчального процесу.

Якість, як результат взаємодії між викладачами і здобувачами, формується в навчальному середовищі. Для задоволення потреб та очікувань суспільства освіта потребує «грунтовної трансформації моделей співпраці» [1] у напрямі студентоцентричного підходу до викладання з можливістю впровадження гнучких індивідуальних траєкторій навчання, урахування потреб контингенту, серед якого є здобувачі зрілого віку, ті, хто працюють, з окупованих територій, з особливими потребами.

Досвід багатьох університетів України [2] свідчить про те, що втілення студентоцентричного навчання і викладання потребує гнучкого використання різних методів заохочення та підтримки здобувачів. Це потребує осучаснення структури і способу подання навчального матеріалу, методів викладання зі створенням належного освітнього простору.

Загальнодоступність базується в першу чергу на наявності відповідних ресурсів, таких як електронні бібліотеки, навчальні мультимедіа, імітаційні програми, інші джерела знань, та інформованості здобувачів про ці ресурси. Використання платформи дистанційного навчання Moodle є основою для втілення комплексного підходу, що може включати:

- елементи «урок» з поділенням матеріалу на порції, після кожної з яких йдуть кілька питань на закріплення матеріалу;
- поточні тести;
- відеоматеріали (лекції, практичні заняття, лабораторні роботи);
- поточні тести з підготовкою до модульного оцінювання.

Ураховуючи важливість оцінювання, процедури забезпечення якості неможливі без моніторингу навчальних досягнень здобувачів та оцінювання ефективності педагогічної діяльності викладачів. Завдяки можливості налаштування журналу оцінювання в Moodle, таким створеним категоріям курсу, як «лекції модуль 1», «практика модуль 1», «лабораторні роботи модуль 1», «лекції модуль 2» і т. д., може бути надана відповідна вага. Кожний елемент курсу належить до певної категорії. Це дає можливість здобувачам при проходженні відповідного елемента курсу бачити динаміку своїх досягнень і своєчасно корегувати оцінки з дисципліни.

Оцінювання навчальних досягнень, як інструмент визначення рівня знань, має забезпечувати однаковий рівень вимог викладачів для всіх дисциплін; уніфіковані критерії відповідності змісту і рівня складності тестів; валідність тестів за функціональністю, змістовністю і прогностичністю.

Забезпечення зрозумілого та гнучкого освітнього середовища сприяє ефективності навчання.

1. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). K.: CS Ltd., 2015. 32 p.

2. Вдосконалення викладання у вищій освіті: теорія та практика: монографія / С. Калашнікова, Н. Базелюк, О. Базелюк та ін.; за наук. ред. С. Калашнікової. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2023. 255 с.